

Mauno Henrik Koivistos begravning
25.5.2017 kl 13 i Helsingfors domkyrka
Eero Huovinen

Kan publiceras ca. kl. 14.30

Preludium
Körsång
Blomsterhyllning
Orkester
Psalm 600
Välsignels och inledningsord

I Faderns och Sonens och den heliga Andens namn

Ärade och älskade Tellervo Koivisto
Kära Assi och Heikki
Bästa närstående, vänner och arbetskamrater till Mauno Koivisto

Vi är här tillsammans för att följa en älskad make och far, en finländsk man och vår republiks nionde president på hans sista jordiska resa. Saknad och sorg fyller våra sinnen. Men vi känner också en djup tacksamhet för allt det goda som vi fått genom Mauno Koivisto.

Vi är i denna kyrka tillsammans med hela Finlands folk. Med ord av den gamla bönen kan vi säga: "I dina händer befaller jag min ande. Herre, du befriar mig, du trofaste Gud." Tilliten till vår allsmäktiga och barmhärtiga Gud vare vårt skydd och tröst.

Psalm 90: 1-6, 12

Bön

Körsång, Sydämeni laulu

Bibelläsning

2 Kor. 5: 1-5

Joh. 14:1-6

Tal vid jordfästningen

Kära begravningsgäster

Ett av Mauno Koivistos personliga drag var hans händer. Jag dristar mig att tro att talrika finländare har fäst sina blickar vid Koivistos stora händer. Mauno Koivistos händers verk lämnade djupa spår i det självständiga Finlands hundraåriga historia.

Mauno Koivistos händer var fredens händer. Även då fosterlandet måste försvaras i krig, ville han verka för en försonlig framtid. Bland många okända soldater har Mauno Koivisto för finländarna varit "känd soldat", en exemplarisk veteran.

Ännu detta år då de bekanta volleybollskamraterna besökte presidenten kom han ihåg en händelse i Avdelning Törni. Man hade tillfångatagit två ryssar och Mauno Koivisto hade fått order om att föra fångarna bakom frontlinjen. När fångarna och deras eskort gick över fronten möttes de av finländska soldater som började misshandla fångarna. Koivisto blev arg på sina egna landsmän, lyfte sin hand och sade "Rör inte dessa män, det är mina fångar, de är mina bröder".

När freden sedan grydde fick Mauno Koivistos händer nya uppgifter. Landet skulle återuppbyggas. Hamnarbetaren ville börja studera. Med sina händer vände han sidorna i läroböckerna, läste och fördjupade sig i dem. Pseudonymen Puumies skrev kåserier och deltog i att utveckla rättvisa arbetsförhållanden. Timmermannens händer blev en påverkarens och en doktors händer. Händernas arbete och tankens arbete handlade i växelverkan med varandra. Senare i Täkter och på Gullranda vändes stenar och funderades på världens gång.

Närmare sju decennier sedan började ett nytt och avgörande kapitel i Mauno Koivistos liv då han fattade Tellervo Kankaanrantas hand och trädde ringen på sin makas finger. En djup tillgivenhet, ett ömsesidigt löfte och en högaktande kärlek präglade deras liv i såväl medgång som motgång - i dag vet vi det - ända till döden. Makarna var för varandra världens viktigaste människor. Deras förhållande skulle ha kunnat vara en förebild för mångt finländskt äktenskap. Kärleken var vardaglig och uppskattande, präglad av humor utan stora gester.

I familjen Koivistos historia fick faderns händer en ny uppgift då den väntade och älskade dottern Assi föddes. Till skillnad från det som var brukligt på den tiden steg pappan som den första upp på natten för att sköta om sin dotter och tog henne i sina säkra och trygga händer. Fotografierna av pappan och den lilla dottern är talande.

Under sina presidentår blev Mauno Koivisto intresserad av segling. I båten måste man med ena handen sköta seglen. Man måste kunna både ge efter och dra åt. Den andra handen måste hålla hårt om rodet.

Var seglingskonsten karaktäristisk också för det sätt som Koivisto skötte fosterlandet? Man måste veta när man skulle ge efter och när man skulle dra åt. Kaptenen avslöjade inte alltid sina planer för alla passagerare ombord. Men senare har man sett djupa spår efter hans händers verk, planerade och genomförda på ett ansvarsfullt sätt. De stora händerna har hållit ett fast grepp om skutan Finlands roder.

Med sina händer klarade sig Mauno Koivisto i många armbrytningar. Med den högra handens servar och med smashar vid nätet styrde den långa mannen volleybollspelet. Till både spelets och politikens filosofi hörde förmågan att observera med- och motspelare, respektera dem och strävan att ana sig till de följande dragen.

Formella handslag skötte Koivisto raskt. Ibland tycktes presidentens hand snabbt styra framåt dem som stod i ledet. Men landsfadern hade inte bråttom om det i närheten fanns en människa som behövde stöd eller uppmuntran. Handskakningen var sporrande: "Nog blir det bra".

Kära begravningsgäster. Mauno Koivisto visste och kände redan som ung att allt inte ligger i människans hand. Med tillbudsstående medel måste man ändå göra allt som står i ens makt. Det passar sig inte att undandra sig ansvar och plikt. Likväl kommer någonstans en gräns där människans möjligheter tar slut.

Att sköta sin plikt betydde för Mauno Koivisto arbete, möda, även uppoffring. Men samtidigt hoppades han och trodde att det finns en värld av nåd, en värld av villkorlös förlåtelse. Det är människans plikt att lyda buden men i sista hand finns människan trygghet bara i Guds nåd. Han anmodade också oss präster att komma ihåg att nådens ord är viktigare än ord som gäller våra värderingar.

Till Mauno Koivistos tal och skrivstil hörde önskan att undvika överord. Överdrivna uttryck skulle gallras ur texterna. Om inte vanliga ord räckte till blev det inte bättre med överflödiga accentueringar.

Också då Mauno Koivisto beskrev sin egen inre värld aktade han sig för överord och onödiga betoningar. Han talade sällan om sin egen tro och även då knapphändigt. Men psalmer och att sjunga psalmer erbjöd en möjlighet för den f.d. KFUM-körmedlemmen. Tillsammans med adjutanten i baksätet på bilen och vid kamraternas sjukbesök sjöngs psalmer. Och Mauno Koivisto hade alltid ett färdigt förslag.

Ännu i år när de kända kompisarna kom och hälsade på och frågade vilka psalmer skall sjungas var svaret färdigt: "Närmare, Gud, till dig, närmare dig!", den s.k. Titanic-hymnen. När kamraterna började psalmsången alltför lågt, avbröt Koivisto och korrigerade till en högre tonart. Mannen som högaktade traditioner ansåg det vara självklart att psalmen skall sjungas med de ord som man lärde sig som ung, de ord med vilka vi också avslutar denna begravning.

Vår uppgift är inte att fundera på vad som rör sig djupast i vår medmänniskas hjärta. Bara Gud känner människans innersta. För Mauno Koivisto var det viktigt att hålla fast vid livets mysterium, men också vid en bättre framtid. "Om vi inte med säkerhet vet hur det kommer att gå, låt oss anta att allt går bra".

Kära begravningsgäster. Vid denna jordfästning är det inte enbart fråga om Mauno Koivistos händer, utan i sista hand om Guds händer. Guds händer är starkare än de allra

starkaste människohänder. Då våra egna händer blir trötta och orkeslösa kan vi förtrösta oss på det evigas händer.

Detta har vi gjort redan i den inledande psalmen (VK 600) då vi sjöng: "Annamme Isän käsiin elämämme. Hän itse meille rauhan valmistaa." Så här sjöng också Cantores minores i den finska bönen (VK 584): "Signa oss Gud, och bevara! Mäktig är din hand" (Svenska psalmboken 549).

Nu kan också denna finländska man med stora händer anträda jordelivets sista färd i beskydd av den gamla bönen: "I dina händer befaller jag min ande. Herre, du förlossar mig Herre, du trofaste Gud."

Jordfästning

I förträstan på den uppstigne Frälsaren Jesus Kristus reser vi oss nu för att förrätta jordfästningen av Mauno Henrik Koivisto till gravens frid.

Mauno Henrik Koivisto ...

Körsång, Veteranens kvällssång

Bön

Fader vår

Herrens välsignelse

Psalm 396 (VK) (de gamla orden)

Minnestal, Republikens president

Körsång, Jean Sibelius, Finlandia

Avslutning, Narvamarsch